

Робота учителя по формуванню розумових умінь у проектно-технологічній діяльності складається з таких ланок: діагностика початкового рівня розумових умінь учнів; планування навчальної роботи з метою розвитку розумових умінь; роз'яснення вчителем важливості і необхідності засвоєння певних розумових прийомів; інструктаж про їх зміст та способи оволодіння ними; проведення практичних вправ; оперативний контроль за ходом формування розумових умінь на кожному етапі проектно-технологічної діяльності; спостереження за можливостями учня використовувати розумові уміння в різноманітних ситуаціях; закріплення сформованого уміння з метою вироблення звички самостійно застосовувати набутих умінь в різних видах діяльності.

Проектно-технологічна діяльність школярів відіграє важливу роль в справі оволодіння прийомами навчально - пізнавальної діяльності, оскільки в її процесі формуються розумові уміння, відпрацьовуються навички активної розумової діяльності та правильної організації навчальної роботи, а крім того розвиваються прийоми самооцінки і самоконтролю.

Таким чином, тільки оволодівши повною мірою спеціальними розумовими уміннями, школярі можуть навчитися умінню вчитися.

МЕТОДИКА ШВИДКОЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Білоусова Н.В., канд. пед. н., доцент;

Насилівська І.В., студентка II курсу спеціальності «Початкова освіта»,
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, м. Ніжин, Україна

Читання – неодмінний компонент процесу навчання в школі. Одночасно, це найскладніший процес освоєння учнями, адже необхідно залучити зір, пам'ять, уяву та слух. Взагалі людина має читати з такою швидкістю, з якою говорить. Та не всі учні можуть читати швидко. Є безліч підстави, чому так виходить. Одні діти не можуть запам'ятовувати матеріал, а інші концентрувати увагу. Прочитавши текст, вони не завжди можуть сказати, з чого розпочатись події. У таких випадках тренування пам'яті та техніки читання просто необхідні, більш того, вони повинні бути постійними.

Формування навичок читати швидко та запам'ятовувати прочитане – є однією з важливих завдань початкової школи. Сформована навичка читання містить в собі два компоненти:

- а) техніку читання (швидке сприйняття й читання тексту);
- б) розуміння тексту (його змісту).

Ці складові тісно пов'язані між собою та підкреслюють одна одну: удосконалення навички читання дає змогу краще розуміти зміст, а легкий для розуміння текст краще засвоюється. Спочатку при формуванні уміння читати, важливу роль надають техніці, на потім – розуміння тексту.

Програма початкової школи включає поступове вдосконалення навички швидкого читання, і на кожному етапі її сформованість оцінюється за такими показниками, як обсяг прочитаного, швидкість читання, його правильність,

розуміння. Але в класі все одно буде кілька учнів, техніка читання яких не відповідатиме передбаченим нормативам. Вони читають повільно, з помилками й часто без розуміння поданого тексту. Постійні тренування з читання та регулярні допоміжні заняття, які проводять із ними батьки, вчителі або репетитори, не дають ефективного результату. Також, якщо інші постійно наголошують на невдачах дитини, то це призводить до формування негативного ставлення до процесу читання й до всього навчання в цілому. Тому в даній ситуації дитині необхідна допомога для зняття почуття неуспішності, викликаних невдачами в читанні, а також для формування навичок читання. Це необхідно здійснити таким шляхом, аби дитина отримувала насолоду, а не формувалися різноманітні бар'єри. В таких випадках ефективною буде техніка швидкочитання.

Існують спеціально розроблені методики, що містять в собі ряд вправ і порад для прискорення темпів читання і розвитку мовного апарату.

Однією з таких методик є техніка швидкочитання, яка ґрунтується на декількох етапах. Але щоб навчання дало повноцінний результат, необхідно правильно налаштувати дитину на роботу, дати зрозуміти для чого це їй потрібно.

Швидкість читання середньостатистичної людини складає близько 120-180 слів на хвилину. Оволодівши певними методиками швидкого читання, ця швидкість зростає в 3-4 рази, і становитиме приблизно 600 слів. Звісно, швидкість читання можна збільшити до 1 000 слів у хвилину, але таким чином знижується розуміння прочитаного матеріалу, можна говорити, скоріше, про його перегляд, а не про читання. Причому неважливо, яка з методик швидкочитання при цьому буде використовуватися.

Завдання не складні, ними можуть оволодіти й проводити як вчителі так і батьки. Тяжкість матеріалу залежить від того аби дитина, з одного боку, змогла успішно з ним упоратися й порадіти результатів та, з іншого боку, докладала зусиль. Взагалі термін тривалості занять, що забезпечує позитивний результат, коливається від 3 до 7 тижнів. Заняття може тривати 10-30 хвилин і це має бути систематично.

Обов'язково заняття проводяться в ігровій формі, якщо дитина схилила, то її не дорікають та не наголошують на невдачах, а навпаки стимулюють до активної співпраці, допомагають їй. Також сукупність вправ будуть корисними й для дітей, що читають добре; вони допомагають їм навчитися читати швидше, робити це правильно й осмислено.

Це шлях різноманітних веселих вправ, цікавих лабіринтів, кросвордів, головоломок. Виконуються вони в невимушеній атмосфері, що створює позитивне емоційне тло і забезпечує формування низки перцептивних і розумових операцій та здібностей, які є складовими процесу читання.

За допомогою техніки швидкочитання, читати улюблену літературу можна в 2-3 рази швидше, при цьому розуміючи прочитане. Навчившись швидко читати, можна хутко справлятися з домашніми завданнями. До того ж, це відмінна розминка для мозку. Цією технікою може оволодіти кожен, а в школі

діти мають ознайомлюватися з доволі великими текстами, то чому не можна впровадити ці вправи в школі аби полегшити дітям читати тексти.

Література

1. Формування техніки читання - основа успішного навчання [Текст] / О. Любченко // Початкова школа : Науково-методичний журнал. - 2014. - № 7. - С. 12-14.
2. Вправи для формування навичок читання в молодших школярів [Електронний ресурс] Режим доступу: [http:// myclass89.blogspot.com/p/blog-page_85.html](http://myclass89.blogspot.com/p/blog-page_85.html). – Назва з екрану.
3. Швидкочитання [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>. – Назва з екрану.

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

(Ніконенко Т. В., старший викладач)

Бердянський державний педагогічний університет, Бердянськ, Україна

На сучасному етапі розвитку вищої педагогічної освіти відбувається зміна пріоритетів з формування знань, умінь, навичок та здібностей до особистісного зростання, здатності осмислити цінності орієнтації, розвитку суб'єктності. Становлення магістра початкової освіти як фахівця нової генерації вимагає сформованості в нього професійної ідентичності.

Питаннями розвитку професійної ідентичності майбутніх фахівців займалися Н. Антонова, Г. Гарбузова, О. Єрмолаєва, Н. Іванова, Л. Коваль, З. Курлянд, О. Леонтєв, Ю. Поваренков, У. Родигіна, М. Савчин, К. Тороп, М. Шерман, Л. Шнейдер та ін.

У ґрунтовному дослідженні теоретичних й методичних засад формування професійної ідентичності майбутніх учителів О. Романішина визначає цей феномен як сукупність емоційно-поведінкового і когнітивного уявлення особистості про власні педагогічні можливості, здібності, співвідношення вимог навколишнього середовища з реальною можливістю відповідати їм у процесі професійного розвитку [3].

Вивчаючи проблему формування професійної ідентичності майбутніх педагогів, В. Дундюк виокремлює спектр чинників, які умовно можна розділити на дві великі групи, тісно пов'язані між собою: внутрішні (особистісні) та зовнішні (соціальні). До внутрішніх віднесено систему цінностей, норм і правил, яких дотримується особистість, її життєві цілі; до зовнішніх – систему суспільних стереотипів й установок, зокрема про престижність чи не престижність тих чи інших професій, затребуваності фахівців певного профілю на ринку праці, перспективності їх працевлаштування тощо. Зв'язок внутрішніх і зовнішніх факторів проявляється в тому, що зовнішні чинники впливають на цілі й цінності особистості, у тому числі й професійні. Саме в цьому аспекті вивчення